Hukuk Bölümü 2012/68 E. , 2012/145 K.

- **VAKIF ÜNİVERSİTESİNCE SUNULAN SAĞLIK HIZMETININ YÜRÜTÜLMESI SIRASINDA MEYDANA GELDIĞI ÖNE SÜRÜLEN MADDI VE MANEVI ZARARLARIN TAZMINI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, İDARİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI**

  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacılar : 1- A.C. 2- Ay.C. 3- E.C. 4- Al.C.

Vekili : Av. O.P.

Davalı : Başkent Üniversitesi Rektörlüğü

Vekili : Av. A.K.C.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesi ile; davacı Ay. ve A.'in, oğulları olan onbir aylık E.C.'ın yüksek ateş ve ağlama şikayeti nedeni ile davalı hastanede görev yapan doktordan özel randevu aldığını, hastanın 11.3.2010 tarihinde muayeneye tabi tutulup bazı tahliller istenildiğini ve hastaneye yatırıldığını, 20.3.2010 tarihinde geç teşhis nedeni ile iltihaba bağlı eklem erimesi oluştuğunu, daha sonra 6.4.2011 tarihine kadar Başkent Hastanesinde tedaviye devam edildiğini, bu tarihten sonra Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde tedavi gördüğünü ancak eklem iltihabının tam olarak temizlenmemesi nedeniyle durumun tekrarlandığının anlaşıldığını, doktorun kusurlu davranışı nedeni ile uğradıkları zarardan davalının sorumlu olduğunu öne sürerek, toplam 450,000,00 TL maddi ve manevi zararın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 11. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 10.5.2011 gün ve E.2011/124, K:2011/147 sayı ile, Başkent Üniversitesi'nin 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa göre kurulmuş vakıf üniversitesi niteliğinde olduğu, 2547 sayılı Yasanın 3/b maddesinde vakıflar tarafından yüksek öğrenim kurumu açılacağının kabul edildiği ve d bendinde ayrım yapılmaksızın tüm üniversitelerin kamu tüzel kişiliğine sahip olduğunun belirtildiği, davalı kamu hukuku kurallarına bağlı olarak faaliyet gösterdiğinden davanın adli yargıda görülebilmesinin mümkün olmadığı gerekçesiyle idari yargı görevli olduğundan Mahkemelerinin görevsizliği nedeni ile dava dilekçesinin reddine karar vermiş, bu karar Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 19.9.2011 gün ve E:2011/9039, K:2011/9248 sayılı kararıyla onanarak kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 13. İDARE MAHKEMESİ: 18.11.2011 gün ve E:2011/2175, K:2011/1600 sayı ile, 6100 sayılı Yasanın 3. maddesindeki "Her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemeleri bakar" açık hükmü nedeniyle, 6100 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra Mahkemelerinde açılan iş bu davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonuç ve kanaatine ulaşıldığı gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacılar vekili, verilen görevsizlik kararları nedeniyle ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Mehmet Aydan AL'ın katılımlarıyla yapılan 2.7.2012 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece 15. maddede belirtilen hükmün aksine, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden gönderildiği görülmekte ise de; Başkanlıkça adli yargı dosyasının da ilgili Mahkemesinden getirtildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacılardan E.C.'ın teşhis ve tedavisinde kullanılan yöntemlerin yanlış olduğu nedeniyle uğranıldığı öne sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açılmıştır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3. maddesinde, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemelerinin bakacağı hükmüne, geçici 1. maddesinde ise, bu Kanunun yargı yolu ve göreve ilişkin hükümlerinin, Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki tarihte açılmış olan davalarda uygulanmayacağı hükmüne yer verilmiş, bu Kanunun 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin iptali amacıyla açılan davada, Anayasa Mahkemesi, 16.2.2012 tarih ve E:2011/35, K:2012/23 sayılı kararıyla: dava konusu kuralla, sadece kişinin vücut bütünlüğüne verilen maddi zararlar ile buna bağlı manevi zararların ve ölüm nedeniyle oluşan maddi ve manevi zararların tazmini konusunun kapsama alındığı ve bu tazminat davalarına bakma görevinin asliye hukuk mahkemelerine verildiği; buna göre, aynı idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararların kapsama alınmadığı; sorumluluk sebebi aynı olsa da bu zararların tazmini davalarının idari yargıda görülmeye devam edeceği; bu durumda, idarenin aynı yapı içinde aldığı kararın bir bölümünün idari yargıda bir bölümünün adli yargıda görülmesinin yargılamanın bütünlüğünü bozacağı, ayrıca iki ayrı yargı kolunda görülen davalarda, idarenin sorumluluğu, bu sorumluluğun kapsamı, idarenin tazmin yükümlülüğü konularında farklı sonuçlara ulaşabileceği; esasen idare hukukunda var olan hizmet kusuru ve kusursuz sorumluluk kavramlarının, kişilerin gördüğü zararların tazmininde kullanılan ve kişilerin idare karşısında korunma kapsamını genişleten kavramlar olduğu; idare hukukunda, idarenin

hiçbir kusuru olmasa da sosyal risk, terör eylemleri, fedakarlığın denkleştirilmesi gibi kusursuz sorumluluğa ilişkin kavramlara dayanılarak kişilerin uğradığı zararların tazmin edilmesinin mümkün olduğu; özel hukuk alanındaki kusursuz sorumluluk hallerinin ise, belirli konular için düzenlendiği ve sınırlı olduğu; idarenin idare hukuku esaslarına dayanarak tesis ettiği tartışmasız bulunan eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararlara ilişkin davaların idari yargı yerlerinde görülmesi gerektiği; bu nedenle, yukarıda belirtildiği gibi, aynı idari eylem, işlem veya sorumluluk sebebinden kaynaklanan zararların tazminine ilişkin davaların farklı yargı yerlerinde görülmesinde kamu yararı ve haklı neden olduğunun söylenemeyeceği gerekçesiyle iptaline karar vermiştir.

Anayasanın "Yükseköğretim Kurumları" başlıklı 130. maddesinin birinci fıkrasında, "Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur."; 2. fıkrasında, "Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir."; 10. fıkrasında "Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir." hükmüne yer verilmiş;

Davalı Başkent Üniversitesi de mevzuat hükümleri çerçevesinde 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanununun Ek 33. maddesi ile Vakıf Yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

İdari rejime dayalı olarak düzenlenmiş bulunan Türkiye'nin idari yapısında, kamu tüzel kişiliği idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmetidir. Bu bağlamda, Kamu Tüzel Kişileri, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahiptirler ve tek taraflı işlemlerle yeni hukuki durum yaratabilirler. Bu nedenle de kamu hukukuna tabidirler.

Dosyanın incelenmesinden, davacı vekili dilekçesi ile; davacı Ay. ve A.'in, oğulları olan onbir aylık E.C.'ın yüksek ateş ve ağlama şikayeti nedeni ile davalı hastanede görev yapan Doktordan özel randevu aldığını, doktorun hastayı 11.3.2010 tarihinde muayeneye tabi tutulup bazı tahliller istediğini ve hastaneye yatırdığını, 20.3.2010 tarihinde geç teşhis nedeni ile iltihaba bağlı eklem erimesi oluştuğunu, daha sonra 6.4.2011 tarihine kadar Başkent Üniversitesi Hastanesinde tedaviye devam edildiğini, bu tarihten sonra Hacettepe Üniversitesi Hastanesinde tedavi gördüğünü, ancak eklem iltihabının tam olarak temizlenmemesi nedeniyle durumun tekrarlandığının anlaşıldığını, doktorun kusurlu davranışı nedeni ile uğradıkları zarardan davalının sorumlu olduğunu önesürerek, oluşan maddi ve manevi zararın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tazmini istemiyle davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Bu duruma göre, Vakıf Üniversitesi Hastanesinin kamu hizmetini yürüttüğü sırada kişilere verdiği zararın tazmini istemiyle açılan bu davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Yasa'nın 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevlidir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü idari yargı yerinin görevine girdiğinden idare mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 13. İdare Mahkemesi'nin 18.11.2011 gün ve E:2011/2175, K:2011/1600 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 2.7.2012 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.